

EESTI VABARIIGI

ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE

TEATAJA

25. mai 1990

Nr. 15 [1935]

25. aastakäik

SISUKORD

I

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadus ja otsus

(Eesti Vabariigi Ülemnõukogu kahesteistkümnenenda koosseisu kuues istungjärk)

- 247. Eesti Vabariigi seadus Eesti valitsemise ajutise korra alustest.
- 248. Eesti Vabariigi Ülemnõukogu otsus Eesti Vabariigi Ülemnõukogu tegevusprogrammist üleminekuperioodil Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamiseni ja valitsemise ajutisest korrast.

II

- 249. Eesti NSV Valitsuse määrus Eesti NSV Valitsuse töökorralduse aluste kinnitamise kohta.
- 250. Eesti NSV Valitsuse määrus ettevõtete tegevusalade litsentsimise kohta Eesti NSV-s.
- 251. Eesti Vabariigi Valitsuse määrus Eesti vabariikliku ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registri asutamise kohta.
- 252. Eesti Vabariigi Valitsuse määrus «Eesti Vabariigi Maa-ameti põhimääruse» kinnitamise kohta.

I

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadus ja otsus

(Eesti Vabariigi Ülemnõukogu kaheteistkümnenda koosseisu
kuues istungjärk)

EESTI VABARIIGI SEADUS**247 Eesti valitsemise ajutise korra alustest**

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu, toetudes 30. märtsi 1990. aasta otsusele «Eesti riiklikust staatusest» otsustab:

1. Lõpetada Eesti Vabariigi riigivõimu-, -valitsemis-, kohtu- ja prokuratuuriorganite allutatus NSV Liidu vastavatele organitele ja lahutada nad NSV Liidu vastavast süsteemist.

2. Eesti Vabariigi ja NSV Liidu suhted rajada Eesti Vabariigi ja Vene NFSV vahel 2. veebruaril 1920. aastal sõlmitud Tartu rahulepingu kehtivusele.

3. Üleminekuperioodil teostavad Eestis kõrgeimat seadusandlikku võimu Eesti Vabariigi Ülemnõukogu ja täitev-korraldavat võimu Eesti Vabariigi Valitsus. Omavalitsusüksuste võimuorganiteks on vastavad volikogud. Eesti Vabariigi Ülemnõukogul on õigus kehtestada vajaduse korral vabariigis eriolukord.

4. Kõik seni Eesti territooriumil toimivad normatiivaktid kehtivad kuni Eesti Vabariigi Ülemnõukogu või Eesti Vabariigi Valitsus neid ei tühista, ei muuda või kui nad ei ole vastuolus käesoleva seadusega või järgnevatel Eesti Vabariigi normatiivaktidega.

5. Õigusemõistmist Eestis teostavad NSV Liidu kohtuvõimust lahutatud ja sõltumatud Eesti kohtud, kes juhinduvad õigusemõistmisel käesoleva seaduse 4. paragrahvist.

Eesti kohtute poolt süüdimõistatud Eesti alalised elanikud kannavad karistust üksnes Eesti Vabariigi territooriumil.

6. Majandusvaidlusi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vahel lahendab Eesti Vabariigi Riiklik Arbitraaž.

7. Eesti Vabariigi prokuröri kinnitab ametisse Eesti Vabariigi Ülemnõukogu Ülemnõukogu esimehe ettepanekul.

Maakondade ja linnade prokurörid nimetab ametisse Eesti Vabariigi prokurör ja kinnitab Eesti Vabariigi Ülemnõukogu.

8. Eesti Vabariik tagab Eesti Vabariigi kõigi elanike rahvusvahelistest üldtunnustatud normidest tulenevad sotsiaalsed, majanduslikud ja kultuurialased õigused ja poliitilised vabadused.

Eesti Vabariigi elanike poliitilised õigused ja vabadused määratakse eraldi aktiga kooskõlas rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetega.

NSV Liidu sõjaväelaste ja nende perekonnaliikmete seisund Eestis määratakse Eesti Vabariigi ja NSV Liiduga sõlmitavate kokkulepetega.

Eestist ümber asuda soovivate NSV Liidu kodanike ümberasumise tagatised määratakse Eesti Vabariigi ja NSV Liidu või vastava liiduvabariigiga või iseseisva riigiga sõlmitavate kokkulepetega.

9. Eesti Vabariik tagab kõigile elanikele usuvabaduse, sealjuures vabaduse tunnistada oma usku, saada ja anda usuõpetust, kuuluda kirikusse või usuorganisatsiooni ja täita selle tavasid.

10. Kõik Eesti Vabariigis tegutsevad riigiorganid, ettevõtted, asutused, organisatsioonid ning üksikisikud on kohustatud täitma Eestis käesoleva seaduse alusel kehtivaid seadusi ja teisi normatiivakte.

11. Käesolev seadus jõustub vastuvõtmise hetkest.

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees A. RUUTEL

Tallinn, 16. mail 1990.

EESTI VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

248 Eesti Vabariigi Ülemnõukogu tegevusprogrammist ülemineku- perioodil Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamiseni ja valitsemise ajutisest korrast

Lähtudes eesti rahva vankumatust tahtest loeb Eesti Vabariigi Ülemnõukogu oma põhiülesandeks Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise. Peamisteks vahenditeks selle eesmärgi saavutamisel on:

- seadusandlik tegevus Eesti poliitilise, sotsiaalse ja majandusliku struktuuri ja suhete muutmiseks,
- läbirääkimised,
- dialoogile rajanev koostöö Eesti Kongressiga.

Ajavahemikku Eesti Vabariigi tegeliku iseseisvuse taastamiseni ja Eesti Vabariigi põhiseaduslike võimuorganite moodustamiseni käsitletakse üleminekuperioodina.

Olles moodustatud senise Eesti NSV konstitutsiooni alusel, tõdeb Eesti Vabariigi Ülemnõukogu, et ta legitiimsus on oluliselt kasvanud tänu rahva poolt antud mandaadile esmakordselt pärast okupeerimist toimunud Ülemnõukogu demokraatlikel valimistel. Eesti Vabariigi Ülemnõukogu lõpetab oma tegevuse Eesti Vabariigi põhiseaduslike võimuorganite tegevusse rakendumisel.

Iseseisvuse taastamiseks peab Eesti Vabariigi Ülemnõukogu vajalikuks kontsentreerida oma tähelepanu järgnevatele tegevussuundadele:

I. Kontaktid NSV Liiduga

Suhetes NSV Liiduga lähtub Eesti Vabariigi Ülemnõukogu Eesti Vabariigi ja Vene NFSV vahel 2. veebruaril 1920 sõlmitud Tartu rahu-
lepingust.

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu peab vajalikuks Eesti ja NSV Liidu suhete reguleerimist läbirääkimiste teel. Eelläbirääkimiste eesmärgiks on ametlike läbirääkimiste ainevalla kindlaksmääramine. Eesti Vabariik esitab läbirääkimiste teemaks okupatsiooni lõpetamise ja Eesti Vabariigi sõltumatuse faktilise taastamise. Läbirääkimiste aineks peavad saama

taasiseseisvumise konkreetset teed ja tingimused. Eesti Vabariigi Ülemnõukogu ei pea võimalikuks osalemist läbirääkimistel NSV Liitu edasi kuulumise mis tahes vormide üle. Läbirääkimiste sihiks seatakse lepingu sõlmimine okupatsiooni lõpetamise, iseseisvuse garanteerimise ning Eesti Vabariigi ja NSV Liidu edasiste heanaaberlike suhete kohta.

Läbirääkimiste käigus NSV Liidu võimudega kuuluvad reguleerimisele ka Eesti Vabariigi sõltumatuse taastamisega seonduvad üksikprobleemid, nagu Eesti Vabariigi ja NSV Liidu vahelised majandus- ja kultuuri-suhted. Eesti Vabariigis elavate NSV Liidu kodanike õiguslikud garantiid ja konsulaarsuhted, NSV Liidu omandi küsimus Eesti Vabariigis ning Eesti Vabariigi omandi küsimus NSV Liidus, vastastikused võlgnevused, piiride küsimus, Eesti Vabariigi muutmine neutraalseks, blokiväliseks riigiks, Eesti Vabariigi territooriumil viibivate NSV Liidu vägede staatus enne nende lõplikku väljaviimist kokkulepetes ettenähtud tähtajal ning teised vastastikku huvi pakkuvad küsimused.

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu taotleb Eesti, Läti ja Leedu probleemi käsitlemist ühtse Balti küsimusena mitmepoolsete rahvusvaheliste läbirääkimiste tasemel.

II. Välissuhted

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu välispoliitika üleminekuperioodil läh-
tub arusaamast, et Balti vabariikide sõltumatuse taastamine on rahvus-
vaheline probleem. Suhtes teiste riikidega valmistavad Eesti Vabariigi
Ülemnõukogu ja Eesti Vabariigi Valitsus ette taastuva Eesti Vabariigi
diplomaatilist tunnustamist. Arendatakse kaubandus- ja kultuurisuh-
teid ning infovahetust, luuakse selleks esindusi. Taotletakse teiste ri-
ikide poliitilist toetust eesti rahva vabadusliikumisele, samuti majandus-
ja humanitaarabi. Eriti tähtsaks peetakse Balti küsimuse seadmist Hel-
singi II nõupidamise päevakorda ning Balti riikide osavõttu arutelust.
Seatakse sihiks Eesti osalemine rahvusvahelistes organisatsioonides,
sealhulgas vaatlejastaatus ÜRO-s.

III. Eesti ja NSV Liidu võimkondade lahusus

Üleminekuperioodil katkestavad Eesti riigivõimu-, -valitsemis-,
kohtu- ja prokuratuuriorganid alluvussuhted NSV Liidu vastavate orga-
nitega. Eesti territooriumil jätkuvalt NSV Liidu võimu teostavad asutu-
sed ja organisatsioonid loetakse ebaseaduslikeks okupatsioonivõimu
institutsioonideks, kelle tegevus osutub võimalikuks ainult jõule toetudes.

IV. Eesti ühiskonna terviklikkus

Üleminekuperioodil töötatakse välja ja rakendatakse garantiid kõigi
Eesti elanike inimõiguste kaitseks sõltumata rahvusest ja kodakondsus-
sest.

V. Seadusandlik tegevus

Ülemnõukogu alustab üleminekuperioodil iseseisva Eesti Vabariigi
poliitilise, majandusliku ja sotsiaalse struktuuri kujundamist.

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu seab sihiks avatud ühiskonna ja
õigusriigi kujundamise, kus on garanteeritud kõik inimõigused, tagatud

sotsiaalne turvalisus sõltumatult rahvusest ja kodakondsusest ning mis põhineb hariduse, oskuste ning initsiatiivi väärtustamisele.

Politiilise struktuuri aluseks on parlamentaarne demokraatia ja võimude lahusus.

Majandus tugineb omandivormide paljusele ning privateerimisele ja üleminekule turumajandusele.

Eesti Vabariik ei kooskõlasta oma põhiseaduslikku korda ja seadusandlust NSV Liidu põhiseaduse ja seadusandlusega.

Loodav Eesti Vabariigi õigussüsteem lähtub üksnes Eesti rahva tahetest ja rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud normidest.

Peetakse vajalikuks koos Eesti Komiteega alustada Eesti Vabariigi Riigivolikogu valimisseaduse projekti ja Eesti Vabariigi uue põhiseaduse projekti väljatöötamist.

VI. Eesti Vabariigi Ülemnõukogu suhted Eesti Kongressiga

Üleminekuperioodil tegutsevad nii Eesti Vabariigi Ülemnõukogu kui ka Eesti Kongress iseseisvate esinduskogudena. Eesti riiklusega seotud põhiküsimustes (riiklik staatus, riikidevahelised suhted, põhiseadus, kodakondsus) peab Eesti Vabariigi Ülemnõukogu vajalikuks Eesti Vabariigi de facto taastamise nimel kooskõlastatud tegevust Eesti Kongressi ja tema poolt moodustatud Eesti Komiteega. Koostöö vormid ja kooskõlastamisele kuuluvad küsimused määratakse nendevaheliste lepetega.

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees A. RÜÜTEL

Tallinn, 16. mail 1990.

* *
*

II

EESTI NSV VALITSUSE MÄÄRUS

249 Eesti NSV Valitsuse töökorralduse aluste kinnitamise kohta

Eesti NSV Valitsus määrab:

1. Kinnitada juurdelisatud «Eesti NSV Valitsuse töökorralduse alused».

2. Tunnistada kehtetuks:

1) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. novembri 1984. a. määrus nr. 597 ««Eesti NSV Ministrite Nõukogu reglemendi» kinnitamise kohta» (ENSV Teataja 1985, nr. 3, art. 37);

2) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. veebruari 1986. a. määrusega nr. 87 kinnitatud Eesti NSV Valitsuse mõningates otsustes tehtavate muudatuste (ENSV Teataja 1986, nr. 7, art. 103) punkt 4;

3) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 28. septembri 1988. a. määruse nr. 481 «Normatiivaktide projektide ettevalmistamise parandamise kohta» (ENSV Teataja 1988, nr. 43, art. 621) punkt 6.

Eesti NSV Valitsuse esimees E. SAVISAAR

Eesti NSV riigiminister R. VARE

Tallinn, Toompea, 7. mail 1990. Nr. 89.

Kinnitatud
Eesti NSV Valitsuse 7. mai 1990. a.
määrusega nr. 89

Eesti NSV Valitsuse töökorralduse alused

I. Üldsätted

1. Eesti NSV Valitsus on Eesti NSV Ülemnõukogule alluv Eesti NSV kõrgeim riigivalitsemisorgan. Valitsus on õiguspädev otsustama kõiki riigivalitsemisküsimusi, mis vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile ja seadusele «Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Valitsuse kohta» kuuluvad tema pädevusse.

Valitsus juhindub oma tegevuses Eesti NSV konstitutsioonist, muudest vabariigi seadustest ja Eesti NSV Ülemnõukogu otsustest.

Käesolevad töökorralduse alused määravad kindlaks valitsuse ja tema organite üldpõhimõtted.

2. Valitsuse tegevus rajaneb küsimuste kollegiaalsel arutamisel ja otsustamisel, laialdasel demokraatial ja tegevuse avalikustamisel ning üldsuse arvamuse väljaselgitamisel ja arvestamisel, valitsuse liikmete isiklikul vastutusel valitsuse otsuste elluviimise eest.

3. Valitsuse tegevuse efektiivsuse ja tulemuslikkuse tagab Eesti NSV ministriumide, riiklike ametite ja inspeksioonide ning teiste valitsusele alluvate organite, samuti kohaliku omavalitsuse täitevorganite sihikindel töö.

Valitsus arendab koostööd Eesti NSV Ülemnõukogu alatiste komisjonide ja teiste Eesti NSV Ülemnõukogu tööorganitega. Valitsuse liikmed informeerivad oma osavõtust nimetatud organite tööst valitsuse esimeest.

Pidevate sidemete tagamiseks teiste riikide valitsustega ja alaliste välissuhete pidamiseks korraldab valitsus Eesti NSV esinduste tööd asukohariikides.

II. Töö kavandamine

4. Valitsus kavandab oma tööd jooksvalt ja aasta ulatuses, lähtudes oma tegevusprogrammist.

5. Valitsuses läbivaatamisele tulevate põhiküsimuste loetelu projekti ettevalmistamise ning kavandatu täitmise kontrolli tagab Riigikantselei. Põhiküsimuste loetellu ettepanekute esitamise tähtaja määrab valitsuse esimees.

Põhiküsimuste loetelu kinnitatakse valitsuse istungil, kusjuures selles näidatakse ära küsimuste esitamise konkreetset tähtajat, mis üldjuhul ei või olla lühemad kui 5 tööpäeva.

III. Küsimuste arutamiseks esitamine

6. Valitsusele esitatakse arutamiseks küsimusi, mis kuuluvad tema kompetentsi, samuti küsimusi, mis puudutavad mitme valitsusele alluva riigivalitsemisorgani pädevust ja huve, kui need organid ei suutnud leida kõiki osalisi rahuldavat lahendust.

Küsimusi arutatakse riigivõimuorganite, valitsuse liikmete, maavane-
mate ja linnapeade ning ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike
liikumiste vabariiklike organite juhtide ettepanekul.

7. Valitsuse otsust vajava küsimuse lahendamiseks esitatakse põhja-
likult ette valmistatud, lühidalt ja korrektselt sõnastatud ning vabariigi
seadustega kooskõlas olevad ettepanekud valitsuse määruse, korralduse
või protokollilise otsuse projektina.

Valitsuse määruse, korralduse või protokollilise otsuse projekt,
mis puudutab mõne teise ministeeriumi, riikliku ameti, inspektsiooni, maa-
konna- või linnavalitsuse huve, tuleb eelnevalt nendega kooskõlastada,
mille käigus projekt viseeritakse või esitatakse selle juurde kirjalik eri-
arvamus.

Tähtsamate seaduste ja valitsuse normatiivaktide projektide teadus-
liku läbitöötamise ja nende juriidilise kvaliteedi tagamiseks kuuluvad
nimetatud projektid kehtestatud korras läbivaatamisele vastavates teadus-
asutustes kompetentse arvamuse saamiseks.

Kõik vabariigi seaduste, samuti valitsuse tähtsamate normatiivaktide
(sealhulgas kõik Eesti NSV koodeksites ja teistes seadustes tehtavad
muudatused, põhimäärused, põhikirjad, määrustikud, juhendid, eeskir-
jad jne.) projektid peavad enne valitsusele arutamiseks esitamist olema
läbi vaadatud Eesti NSV justiitsministri poolt.

Projekti juurde peab olema lisatud selle esitaja allkirjaga seletus-
kiri. Seletuskirjas põhjendatakse projekti vastuvõtmise vajadust, ava-
takse projekti põhisätted, esitatakse projekti väljatöötamisel, kooskõlas-
tamisel ja eksperteerimisel ilmnenud eriarvamused ning nende lahenda-
mise tulemused, majanduslikud põhjendused ja vajalikud arvestused.

Esitatud projekti õigsuse, keelelise korrektsuse ja seadustele vasta-
vuse eest vastutab isiklikult projekti esitaja.

IV. Valitsuse istungi materjalide ettevalmistamine

8. Projektid, mis tulevad arutamisele valitsuse istungil, esitatakse
Eesti NSV riigiministrile, kes kontrollib materjalide vastavust nõuetele
ning otsustab, kas on vaja teha sotsiaalset, majanduslikku, õiguslikku või
muud ekspertiisi, nõutada täiendavaid arvamusi ja kooskõlastusi.

Riigiminister teeb ettepaneku valitsuse istungil küsimuse arutamise
kuupäeva kohta.

Esitatud nõuetele mittevastavaid materjale valitsuse istungil aruta-
misele ei võeta, need tagastatakse valitsuse esimehe ülesandel esitajale.

9. Valitsuse istungile arutamiseks esitatavad materjalid, millel on
Eesti NSV riigiministri märke valitsuse istungi päevakorda võtmise
kohta, peavad olema Riigikantseleile üle antud hiljemalt 5 tööpäeva enne
valitsuse istungit. Nimetatud tähtaja mittejärgimise korral materjale
valitsuse järgmisel istungil arutamisele ei võeta.

Pärast nimetatud tähtaega saabunud materjale võetakse valitsuse
istungil arutamisele eriti mõjuvatel põhjustel ning ainult valitsuse esi-
mehe korraldusel.

10. Saabunud ja vastuvõetavaks tunnistatud materjalide alusel koostab Riigikantselei valitsuse istungi päevakorra projekti ning esitab selle koos materjalide originaaleksemplaridega valitsuse esimehele.

Pärast istungi päevakorra kinnitamist saadab Riigikantselei istungi materjalid valitsuse liikmetele ja teistele valitsuse istungile kutsutud isikutele hiljemalt 3 tööpäeva enne istungit.

Valitsuse istungi toimumise aja muutmise korral teatab Riigikantselei sellest viivitamatult valitsuse istungile kutsutud isikutele.

V. Valitsuse istung

11. Valitsuse istungid toimuvad vastavalt vajadusele valitsuse esimehe otsusel või vähemalt ühe kolmandiku valitsuse liikmete ettepanekul.

12. Valitsus on otsustusvõimeline, kui tema istungist võtab osa vähemalt pool valitsuse liikmetest.

Valitsuse istungilt puudumise kooskõlastab valitsuse liige valitsuse esimehega ja informeerib sellest Eesti NSV riigiministrit.

Kui valitsuse äraoleva liikme asendamist ei ole pandud mõnele teisele ministrile, esineb ettekandega tema poolt määratud asetäitja, kes osaleb küsimuse arutamisel sõnaõigusega.

13. Valitsuse istungit juhatab valitsuse esimees, tema äraolekul aga minister, kelle Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium on määranud peaministri ettepanekul tema asendajaks.

14. Valitsuse istungile selle esimehe poolt ettenähtud korras kutsutud valitsuse koosseisu mittekuuluvad isikud viibivad istungil üldjuhul ainult neisse puutuvate küsimuste arutamise ajal. Muude isikute (ekspertid, spetsialistid jt.) osavõtt kooskõlastatakse Eesti NSV riigiministriga.

15. Valitsuse istungi juhataja määrab vajaduse korral kindlaks ettekannete, kaasettekannete ja lõppsõnade ajalise kestuse, samuti sõnavõtjate järjekorra, sõnavõttude ajalise kestuse ning keerukamate ja mahukamate küsimuste arutamise korra.

16. Valitsuse istungil võetakse otsused vastu valitsuse liikmete häälteenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustavaks valitsuse esimehe hääl.

17. Pakilistel juhtudel võtab valitsuse esimees valitsuse pädevuse piires vastu otsuseid riigivalitsemise üksikküsimuste kohta, mis vajaduse korral vormistatakse valitsuse korraldustena, informeerides sellest valitsust tema järjekordsel istungil.

18. Pärast valitsuse istungit annab Riigikantselei arutatud ja otsustatud küsimuste materjalid nende lõplikuks viimistlemiseks vastavalt istungil tehtud parandustele ja täiendustele üle isikule, kes need küsimused istungi päevakorda esitas, tagades valitsuse määruste ja korralduste projektide allakirjutamiseks esitamise hiljemalt 3 tööpäeva jooksul.

VI. Valitsuse määruste, korralduste ja protokolliliste otsuste vormistamine ja väljasaatmine

19. Allakirjutamiseks esitatud valitsuse määruste ja korralduste tekstid redigeeritakse keeleliselt ja trükitakse valitsuse otsuse plangile.

Määruse ja korralduse projekti viseerivad selle küsimuse esitanud isik ning Riigikantselei vastavad töötajad.

Valitsuse protokollilise otsuse redigeeritud tekst esitatakse Riigikantseleile valitsuse istungile järgneval tööpäeval hiljemalt kella kaheteistkümneks.

Määruse, korralduse ja protokollilise otsuse juurde lisatakse nende väljasaatmise kava.

20. Valitsuse määruste ja korralduste tekstid esitab valitsuse esimehele allakirjutamiseks riigiminister.

Allakirjutatud määrused, korraldused ja protokollilised otsused saadab Riigikantselei välja 2 tööpäeva jooksul.

Valitsuse määrused saadetakse välja eesti keeles ja üldjuhul tõlkena ka vene keeles, korraldused ja protokollilised otsused üldjuhul eesti keeles.

21. Valitsuse määruste, korralduste ja protokolliliste otsuste originaale ja nende algmaterjale hoitakse Riigikantseleis.

22. Valitsuse määrused, millel on normatiivne iseloom või üldine tähtsus, avaldatakse «ENSV Teatajas».

Vajaduse korral tehakse valitsuse määrused üldsusele teatavaks massiteabevahendite kaudu.

23. Valitsuse normatiivse iseloomuga määrustes nähakse ette nende jõustumise aeg. Kui seda ei ole märgitud, jõustuvad valitsuse määrused nende vastuvõtmise päevast.

Valitsuse korraldused jõustuvad nende vastuvõtmise päevast.

Valitsuse avaldamata määrusi ja korraldusi võidakse muudes trükistes avaldada riigiministri kirjalikul loal.

24. Valitsuse korraldusel toimunud nõupidamiste otsused vormistatakse nõupidamiste protokollides ja tehakse teatavaks täitjatele ning huvitatud organisatsioonidele ja asutustele.

25. Valitsusele saabunud kirjade, telegrammide ja muude kirjalike pöördumiste lahendamiseks annavad valitsuse esimees või riigiminister ülesandeid või juhiseid resolutsioonidena.

VII. Valitsuse kontrollifunktsiooni teostamine

26. Valitsus kontrollib vabariigi ministeriumide, riiklike ametite, inspeksioonide ja teiste valitsusele alluvate organite tööd.

Valitsuse esimees võib aru pärida igalt ministrilt, riikliku ameti ja inspeksiooni juhilt.

Valitsus rakendab abinõusid selleks, et ministeriumid, riiklikud ametid, inspeksioonid ja teised temale alluvad organid realiseeriks id täiel määral neile antud õigusi neile pandud ülesannete täitmiseks ja oma funktsioonide teostamiseks ning nende võimkonda kuuluvate küsimuste sihikindlaks ja iseseisvaks otsustamiseks.

27. Valitsusel on õigus oma pädevuse piires tühistada või muuta ministeeriumide, riiklike ametite, inspeksioonide ja teiste valitsusele alluvate organite akte. Valitsus võib määrata ministritele ja nende asetäitjatele, samuti riiklike ametite ja teiste valitsusele alluvate organite juhtidele ja nende asetäitjatele ergutusi ja distsiplinaarkaristusi.

VIII. Kodanike vastuvõtmine ja nende kirjade läbivaatamine

28. Kodanike vastuvõtmise, nende kirjade läbivaatamise ja lahendamise korra kehtestab riigiminister.

29. Kodanike pöördumistes esitatud ettepanekuid üldistatakse süstemaatiliselt. Riigiminister informeerib tulemustest valitsust.

EESTI NSV VALITSUSE MÄÄRUS

250 Ettevõtete tegevusalade litsentsimise kohta Eesti NSV-s

Ettevõtete majandustegevuse korraldamiseks Eesti NSV-s ja vastavalt Eesti NSV ettevõtteseadusele Eesti NSV Valitsus määrab:

1. Kinnitada juurdelisatud «Riikliku tegevuslitsentsi väljaandmise eeskirjad».

2. Kehtestada, et kõik enne käesoleva määruse jõustumist Eesti NSV-s tegutsevad ettevõtted, samuti väljaspool Eesti NSV-d asuvate ettevõtete Eesti NSV territooriumil paiknevad struktuuriüksused, kes soovivad alustada või jätkata tegevust käesoleva määrusega kinnitatud «Riikliku tegevuslitsentsi väljaandmise eeskirjade» lisas 1 loetletud aladel, on kohustatud taotlema endale ettenähtud korras riikliku tegevuslitsentsi. Tegevuslitsents on nõutav nende ettevõtete (struktuuriüksuste) registreerimisel või ümberregistreerimisel vastavalt Eesti NSV ettevõtteseadusele.

Looduskeskkonna ja -varade kasutamise alal asendab riiklikku tegevuslitsentsi kasutusluba, mis antakse välja käesoleva määruse punktis 1 kehtestatud korras kooskõlas Eesti NSV seadusega looduskeskkonna ja -varade kasutamise korra kohta.

3. Kehtestada, et Eesti NSV-s litsentsimisele kuuluvatel tegevusaladel ilma tegevuslitsentsita tegutsevatele ettevõtetele määrab ENSV Majandusministeerium selle tegevuse lõpetamise tähtaja. Selle tähtaja rikkumise korral lõpetatakse ettevõtte tegevus vastavalt Eesti NSV ettevõtteseadusele.

4. Eesti NSV-s litsentsimisele kuuluval tegevusalal ilma tegevuslitsentsita tegutsemise korral:

1) nõutakse ettevõttelt kogu sellest tegevusest saadud tulu sisse Eesti NSV riigituludesse;

2) määratakse ettevõttele käesoleva punkti alapunktis 1 nimetatud tulu ulatuses trahv, mis tuleb maksta selle kohaliku omavalitsuse tulu-
desse, kelle haldusterritooriumil tegevus toimus.

5. ENSV Majandusministeeriumil anda selgitusi käesoleva määruse punktis 1 nimetatud eeskirjade rakendamise kohta ning kehtestada 1. juuniks 1990. a. teiste asutuste poolt tegevuslitsentside (looduskeskkonna ja -varade kasutuslubade) väljaandmise kord.

6. Tunnistada kehtetuks:

1) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. novembri 1989. a. määruse nr. 368 «Alkoholipoliitika uute põhimõtete ettevalmistamise kohta» (ENSV Teataja 1989. nr. 35, art. 548) punkt 4;

2) Eesti NSV Valitsuse 18. jaanuari 1990. a. määrusega nr. 12 kinnitatud «Eesti NSV ettevõtete registreerimise ja tegutsemislubade väljaandmise ajutise juhendi» (ENSV Teataja 1990, nr. 2, art. 34) punkt 11;

3) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. juuli 1972. a. määruse nr. 334 «Joomise ja alkoholismi vastase võitluse tugevdamise abinõude kohta» (ENSV Teataja 1972, nr. 32, art. 344) punkt 4.

7. Käesolev määrus jõustub 1. juunist 1990. a.

Eesti NSV Valitsuse esimees E. SAVISAAR

Eesti NSV riigiministri asetäitja E. BEKKER

Tallinn, Toompea, 8. mail 1990. Nr. 90.

Kinnitatud

Eesti NSV Valitsuse 8. mai 1990. a.
määrusega nr. 90

RIIKLIKU TEGEVUSLITSENSI VÄLJAANDMISE EESKIRJAD

I. Üldsätted

1. Käesolevad eeskirjad määravad kindlaks ettevõtetele riikliku tegevuslitsentsi (edaspidi tegevuslitsents) väljaandmise ja selle tühistamise korra.

2. Tegevuslitsents on ettenähtud korras ettevõttele antud luba tegutseda ala(de)l, mis on loetletud käesolevate eeskirjade lisas 1.

3. Käesolevad eeskirjad on kohustuslikud kõigile Eesti NSV territooriumil paiknevatele ettevõtetele, samuti väljaspool Eesti NSV territooriumi asuvate ettevõtete struktuuriüksustele, mis paiknevad Eesti NSV territooriumil.

II. Tegevuslitsentsi väljaandmine

4. Tegevuslitsentsi annab välja Eesti NSV Majandusministeerium või tema poolt volitatud organ (edaspidi litsentsi väljaandja) kooskõlastatult Eesti NSV ministeeriumi, riikliku ameti või inspeksiooniga, kelle pädevuse litsentsitava tegevusala korraldamine kuulub.

5. Tegevuslitsentsi saamiseks esitab ettevõtte või selle asutaja (edaspidi litsentsi taotleja) litsentsi väljaandjale sellekohase avalduse ja ettevõtte asutamisdokumendid vastavalt Eesti NSV ettevõtteseadusele.

6. Litsentsi väljaandja on kohustatud tegema otsuse tegevuslitsentsi andmise või sellest keeldumise kohta 10 päeva jooksul pärast kõigi käesolevate eeskirjade punktis 5 nimetatud dokumentide esitamist.

Kui selleks on vaja kasutada erialaspetsialisti(de) abi või teha ekspertiisi, tuleb vastav otsus teha 10 päeva jooksul pärast spetsialisti(de) kirjaliku arvamuse või ekspertiisiakti saamist, kuid hiljemalt 30 päeva jooksul pärast kõigi tegevuslitsentsi saamiseks nõutavate dokumentide esitamist.

7. Käesolevate eeskirjade lisas 2 ettenähtud vormi kohane tegevuslitsents või litsentsi andmisest keeldumise kohta tehtud otsuse ärakiri antakse koos esitatud asutamisdokumentidega litsentsi taotlejale välja hiljemalt 3 tööpäeva jooksul pärast vastava otsuse vastuvõtmist.

8. Tegevuslitsentsi antakse välja tasuta eest kindlaks tähtajaks või konkreetse ülesande täitmiseks, määrates seejuures kindlaks selle täitmise korra, mahu ja viisi või kehtestades litsentsi taotlejale eritingimusi. Litsentsi väljaandmise eest kehtestab võetava tasu suuruse ENSV Majandusministeeriumi ettepanekul Eesti Hinnaamet.

9. Ettevõtte tegevuse lõpetamisel kaotab temale antud tegevuslitsents kehtivuse.

10. Tegevuslitsentsi väljaandmisest võib keelduda ainult juhul, kui ettevõtte tegevus võib tekitada kahju Eesti NSV huvidele, looduskeskkonnale või ohustada inimeste tervist.

Otsuses tegevuslitsentsi väljaandmisest keeldumise kohta peab olema näidatud keeldumise põhjus ning selle aluseks olevad õigusnormid.

11. Litsentsi taotlejal on õigus pöörduda 30 päeva jooksul pärast etava otsuse saamist kohtusse tegevuslitsentsi väljaandmisest keeldumise otsuse tühistamiseks ja kahjude hüvitamiseks.

12. Litsentsi väljaandja peab tema poolt väljaantud tegevuslitsentside arvestust.

III. Tegevuslitsentsi tühistamine

13. Tegevuslitsentsi võib selle väljaandja tühistada:

1) kui tegevuslitsentsi taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;

2) kui ettevõtte tegevus on kahjulik looduskeskkonnale või ohustab inimeste tervist;

3) kui ettevõtte ei täida tegevuslitsentsi tingimusi;

4) muudel Eesti NSV seadusandlusega ettenähtud juhtudel.

14. Tegevuslitsentsi võimaliku tühistamise aluste ilmnemisel teeb litsentsi väljaandja ettevõttele ettekirjutuse rikkumise kõrvaldamiseks.

15. Kui ettevõtte ei kõrvalda tegevuslitsentsi tühistamise aluseks olevat rikkumist 30 päeva jooksul pärast ettekirjutuse saamist või rikub korduvalt litsentsitava tegevusala kohta kehtestatud eeskirju ja norme, tühistab litsentsi väljaandja ettevõttele antud tegevuslitsentsi ning määrab tähtaja, mille jooksul vastav tegevus peab olema lõpetatud.

16. Litsentsi väljaandja saadab tegevuslitsentsi tühistamise otsuse ärakirja ettevõttele 3 tööpäeva jooksul pärast selle vastuvõtmist.

17. Ettevõttel on õigus pöörduda 30 päeva jooksul pärast tegevuslitsentsi tühistamise otsuse ärakirja saamist kohtusse otsuse tühistamiseks ja kahjude hüvitamiseks.

Lisa 1

«Riikliku tegevuslitsentsi väljaandmise eeskirjade» juurde

Eesti NSV-s litsentsimisele kuuluvate tegevusalade**loetelu**

1. Igasugune välismajandustegevus.
2. Panganduse ja raharingluse korraldamine.
3. Lennu-, mere- (v.a. väikejuuvvahendite kasutamisega seondud tegevus) ja raudteetranspordi (v.a. ettevõttesisene raudteetransport) korraldamine.
4. Looduskeskkonna ja -varade kasutamine.
5. Väärismetallist ja -kividest esemete või neid sisaldavate esemete valmistamine, kokkuostmine ja müümine.
6. Relvade, laskemoona, lõhkeaine ja pürotehniliste toodete valmistamine, soetamine ja müümine. Relvade parandamine.
7. Narkootiliste, tugevatoimeliste, radioaktiivsete ja mürgiste ainete valmistamine ja müümine. Radioaktiivsete ainete soetamine ja hoidmine.
8. Narkootilisi, tugevatoimelisi ja mürgiseid aineid sisaldavate taimede külvamine, kasvatamine ja müümine.
9. Kõik arstiabi liigid.
10. Ravimite valmistamine ja müümine.
11. Alkohoolsete jookide ja tubakatoodete tootmine. Alkohoolsete jookide müümine elanikele.
12. Raha, väärtpaberite ja postimaksevahendite trükkimine ja verimimine.
13. Ordenite, medalite, pitsatite ja templite valmistamine.
14. Eesti NSV riikliku sidesüsteemi tehniliste vahendite ning televisiooni- ja raadiosidevahendite tootmine ja hooldamine.
15. Kaabeltelevisiooni võrkude ehitamine ja hooldamine.
16. Riiklikule ringhäälingule alternatiivsete tele- ja raadiosaadete levitamine.
17. Kõrg-, üld-, kutse- ja erialakoolitus väljaspool riiklikku haridussüsteemi.
18. Õigusabi osutamine (v.a. Eesti NSV Advokatuur).
19. Turvateenistuse korraldamine.
20. Eradetektiivbüroode avamine ja tegevuse korraldamine.
21. Mõõtevahendite taatlemine.
22. Geneetika- ja mikrobioloogiaalased uurimistööd.
23. Töenduslik kalapüük.
24. Kohtuekspertiisi tegemine.
25. Kindlustustegevus.
26. Tööhõive ja kutsealase väljaõppe korraldamine välisriikides.

Lisa 2

«Riikliku tegevuslitsentsi väljaandmise eeskirjade» juurde

TEGEVUSLITSENTS

	Registreerimisnumber
(PK)	Väljaandmise kuupäev
	Kehtivuse tähtaeg
Ettevõtte nimetus, aadress	
Tegevusala	
Eritingimused	Täitmise tähtaeg
Litsentsi väljaandja	
Vastutav isik (amet, nimi, allkiri)	

EESTI VABARIIGI VALITSUSE MÄÄRUS

251 Eesti vabariikliku ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registri asutamise kohta

Vastavalt Eesti NSV riiklike registrite seadusele Eesti Vabariigi Valitsus määrab:

1. Lubada Eesti Vabariigi Statistikaametil (edaspidi Eesti Statistikaamet) asutada Eesti vabariiklik ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide register (edaspidi Eesti ettevõttereister) ning kinnitada selle juurdelisatud põhimäärus. Eesti ettevõttereistri pidajaks määrata Eesti Statistikaameti Peaarvutuskeskus.

2. Kohustada kõiki enne 1. jaanuari 1990. a. asutatud Eesti Vabariigis tegutsevaid ettevõtteid, samuti enne käesoleva määruse kehtestamist moodustatud (asutatud) asutusi ja organisatsioone (juriidilisi isikuid) ning nende (kaasa arvatud väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide) struktuuriüksusi, mis paiknevad teise Eesti Vabariigi esmatasandi haldusüksuste territooriumil, esitama hiljemalt 1. juuliks 1990. a. enda kohta asukohajärgse linna- või maakonnavalitsuse poolt ettevõtete registreerijaks määratud kohalikule organile, kes ühtlasi esindab Eesti ettevõttereistri pidajat, Eesti ettevõttereistrisse kandmiseks vajalikud andmed.

Registrisse kandmiseks vajalike andmete esitamine ei ole tegutsevate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide, samuti nende struktuuriüksuste registreerimise või ümberregistreerimise ning nendele registree-ristunnistuse väljaandmise aluseks.

3. Linna- ja maakonnavalitsustel tagada oma haldusterritooriumil asutatavate (moodustatavate) ja tegutsevate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide (nende struktuuriüksuste) kohta Eesti ettevõttere- gistrisse kantavate andmete kogumine ja registripidajale edastamine vastavalt käesoleva määrusega kehtestatud korrale ning selleks vajaduse korral vastavate ametikohtade moodustamine ja nende ülalpidamiskulude finantseerimine.

4. Eesti ettevõttere- gistri asutamise ja pidamise kulude finantseerimine näha ette Eesti Statistikaameti eelarves Eesti Vabariigi riigieelarve vahenditest.

5. Eesti Statistikaametil:

1) tagada Eesti ettevõttere- gistri asutamise ja pidamise metoodiline ja organisatsiooniline juhendamine;

2) töötada välja Eesti ettevõttere- gistri andmete väljastamise ja selle eest tasumise tingimused ning esitada need 1. septembriks 1990. a. Eesti Vabariigi Valitsusele;

3) avaldada iga kuu kohta Eesti Vabariigis asutatud ja tegevuse lõpetanud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide nimekiri Riigi Teata- jas.

6. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV Valitsuse 18. jaanuari 1990. a. määrusega nr. 12 kinnitatud «Eesti NSV ettevõtete registreerimise ja tegutsemislubade väljaandmise ajutise juhendi» (ENSV Teataja 1990, nr. 2, art. 34) punkt 8.

Eesti Vabariigi Valitsuse esimees E. SAVISAAR

Eesti Vabariigi riigiministri asetäitja E. BEKKER

Tallinn, Toompea, 10. mail 1990. Nr. 91.

Kinnitatud

Eesti Vabariigi Valitsuse

10. mai 1990. a. määrusega nr. 91

Eesti vabariikliku ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registri

põhimäärus

I. Üldsätted

1. Käesoleva põhimäärusega nähakse ette vastavalt Eesti NSV riik- like registrite seadusele Eesti vabariikliku ettevõtete, asutuste ja organi- satsioonide registri (edaspidi Eesti ettevõttere- gister) objektide ja and- mete koosseis, andmete kogumise ja kasutamise alused, uuendamise- kord ja sagedus ning registri pidamise, finantseerimise ja likvideerimise- kord.

2. Eesti ettevõttereistri asutamise ja pidamise eesmärgiks on usaldusväärse teabe saamine kõigi Eesti Vabariigi territooriumil tegutsevate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kohta, et kasutada seda kõigi tasandite riigivõimu- ja -valitsemisorganite tegevuses sotsiaalmajanduslike protsesside analüüsimisel, juhtimisel ja prognoosimisel, samuti teadustöös ning kommertstegevuses.

3. Eesti ettevõttereistrisse kantakse järgmised objektid:

1) ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes on asutatud ja tegutsevad Eesti Vabariigi territooriumil;

2) käesoleva punkti alapunktis 1 nimetatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide struktuuriüksused, mis paiknevad põhiettevõtte, -asutuse või -organisatsiooniga võrreldes erineva esmatasandi haldusüksuse territooriumil;

3) väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide struktuuriüksused, mis paiknevad Eesti Vabariigi territooriumil;

4) käesoleva punkti alapunktides 1 ja 3 nimetatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kõik struktuuriüksused, mille tegevusala erineb põhiettevõtte, -asutuse või -organisatsiooni tegevusalast, juhul kui neid arvestatakse põhiettevõtte, -asutuse või -organisatsiooni raamatupidamises majandustegevuse eraldi objektina.

4. Igale Eesti ettevõttereistrisse kantavale objektile antakse number, mida rakendatakse tema kohta kogutava teabe töötlemisel, samuti finants- ja majandusoperatsioonide sooritamisel.

II. Registri andmete koosseis ja esitamine

5. Eesti ettevõttereistrisse kantakse objektide kohta Eesti NSV Valitsuse 18. jaanuari 1990. a. määrusega nr. 12 kinnitatud «Eesti NSV ettevõtete registreerimise ja tegutsemislubade väljaandmise ajutises juhendis» ettenähtud registreerimiskaardil loetletud andmed.

Registripidajal on õigus vähendada kooskõlastatult Eesti Statistikaametiga objektide eri gruppide (juriidiliste isikute struktuuriüksused, elamukooperatiivid jne.) kohta registrisse kantavate andmete arvu ning muuta nende struktuuri, informeerides sellest nende andmete esitajaid.

6. Eesti ettevõttereistrisse kantavad andmed esitatakse registreerimiskaardil (kahes eksemplaris) objekti asukohajärgse linna- või maakonnavalitsuse poolt ettevõtete registreerijaks määratud organile (edaspidi registreerija), kes ühtlasi esindab Eesti ettevõttereistri pidajat.

Registreeritavate objektide kohta esitatakse andmed nende registreerimisel (koos registreerimisdokumentidega), muude objektide kohta aga selleks kehtestatud korras.

7. Eesti ettevõttereistrisse kantavate andmete esitamise ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide struktuuriüksuste kohta tagavad ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kelle koosseisu need objektid kuuluvad.

8. Registreerija kontrollib temale Eesti ettevõttereistrisse kandmiseks esitatud andmete õigsust, kodeerib need vabariiklike, üleliiduliste ja rahvusvaheliste klassifikaatorite järgi, kannab koodid registreerimis-

kaardile ja saadab selle kolme päeva jooksul pärast andmete esitamist (registreeritava objekti kohta — pärast registreerimistunnistuse väljaandmist) registripidajale.

III. Registri pidamise ja kasutamise kord

9. Registri pidamisel kantakse jooksvalt registrisse objekti andmetes toimuvad muudatused vastavalt käesolevale põhimäärusele.

Registreerija peab registrisse kantud objektide kartoteeki ning säilitab kõik registrisse kantavate andmete ning nendes tehtavate muudatuste kohta esitatud dokumendid.

10. Pärast objekti kohta esitatud andmete kandmist registrisse või nendes muudatuste tegemist saadab registripidaja registreerijale selle kohta vormikohase teatise.

11. Registreerija esitab iga kuu 5. kuupäevaks eelmise kuu jooksul registreeritud uute, samuti likvideeritud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide nimekirja kohaliku omavalitsuse täitevorganile, kes avaldab selle kohalikus ajakirjanduses koos ettevõtte, asutuse või organisatsiooni tegevusalade loetelu, aadressi ja telefoninumbriaga.

12. Muudatused Eesti ettevõttereestrise kantud objektide andmetes tuleb esitada registreerijale kümne päeva jooksul, välja arvatud majandusnäitajad (käesoleva põhimääruse punktis 5 nimetatud registreerimiskaardi pos. 48—51), mis uuendatakse iga aasta 1. veebruariks. Ettevõtte põhikirja või asutamise-, rendi- või tegutsemislepingu muutmisest tulenevate muudatuste tegemisel registriandmetes tasub ettevõtte riigilõivu seadusandlusega ettenähtud korras.

13. Registrisse kantud objekti tegevuse lõpetamisel esitab likvideerimiskomisjon registreerijale avalduse vastava sissekande tegemiseks Eesti ettevõttereestrise. Objekti andmed säilitatakse registris ning temale antud numbrit ei tohi uute objektide registrisse kandmisel kasutada.

14. Registreerija esitab teabe registrisse kantud andmetes toimunud muudatuste ning objektide likvideerimise kohta registripidajale kolme tööpäeva jooksul pärast nende teatavakssaamist.

15. Eesti ettevõttereestrise kantud andmete kasutamise õigus on Eesti Vabariigi riigivõimu- ja -valitsemisorganitel, kohalikel omavalitsustel, samuti ettevõtetel, asutustel ja organisatsioonidel ning üksikisikutel. Registris sisalduvad ettevõtte, asutuse või organisatsiooni majandustegevust iseloomustavad andmed on statistilised algandmed ning neid võidakse kasutada ainult Eesti NSV statistikaseaduses ettenähtud korras.

IV. Finantseerimine

16. Eesti ettevõttereestri loomise ja pidamise ning Eesti Vabariigi riigivõimu- ja -valitsemisorganite ja kohalike omavalitsuste reglementeeritud teenindamise kulude finantseerimine nähakse ette Eesti Statistikaameti eelarves Eesti Vabariigi riigieelarve vahenditest.

Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide ning nende struktuuriüksuste kohta Eesti ettevõttereegistrisse kantavate andmete kogumise, nende uuendamise ja edastamise registripidajale ning selleks vajaduse korral vastavate ametikohtade moodustamise ja nende ülalpidamiskulude finantseerimise kindlustavad linna- ja maakonnavalitsused.

17. Eesti Vabariigi riigivõimu- ja -valitsemisorganitele ning kohaliku omavalitsuse organitele esitatavate andmete koosseisu ja nende esitamise perioodilisuse, samuti registriandmete reglemendivälise väljastamise ning selle eest tasumise korra kehtestab Eesti Vabariigi Valitsus.

V. Registri likvideerimine

18. Eesti ettevõttereegistri likvideerimine toimub Eesti NSV riiklike registrite seadusega ettenähtud korras.

19. Eesti ettevõttereegistri likvideerimisel antakse selles sisalduvad andmed Eesti Riigiarhiivi.

EESTI VABARIIGI VALITSUSE MÄÄRUS

252 «Eesti Vabariigi Riikliku Maa-ameti põhimääruse» kinnitamise kohta

Riikliku maapoliitika elluviimiseks maa kasutamise ja kaitse alal Eesti Vabariigis ning vastavalt seadusele «Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Valitsuse kohta» Eesti Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada juurdelisatud «Eesti Vabariigi Riikliku Maa-ameti põhimäärus».

2. Soovitada maakonna- ja linnavalitsustel moodustada maakondades ja vabariiklikes linnades maakonna- ja linnavalitsuste maa-ametid.

3. Kehtestada, et Eesti Vabariigi maa- ja maakorraldusseaduse vastuvõtmiseni tuleb maakonna- või vabariikliku linna valitsuse otsused maa eraldamise kohta kooskõlastada Eesti Vabariigi Riikliku Maa-ametiga järgmistel juhtudel:

1) niisutatava ja kuivendatud maa, põllumaa ja mitmeaastaste istandike all oleva maa ning kultuur- ja parandatud rohumaa äravõtmine ja andmine mittepõllumajanduslikuks otstarbeks ja aianduskooperatiividele, nende kõlvikute üleviimine põllumajandusliku otstarbega maa kategooriast mittepõllumajandusliku otstarbega maa kategooriasse;

2) kuni Eesti Vabariigi metsakorraldusseaduse vastuvõtmiseni tuleb esimese grupi metsa all oleva maa andmine mittemetsamajanduslikuks otstarbeks ja suvilakooperatiividele ning äravõtmine ja üleviimine teistesse kategooriatesse, samuti teise grupi metsa all oleva maa üleviimine põllumajanduskõlvikuteks kooskõlastada ka Eesti Metsaametiga.

Eesti Vabariigi Valitsuse esimees E. SAVISAAR

Eesti Vabariigi riigiministri asetäitja E. BEKKER

Kinnitatud
Eesti Vabariigi Valitsuse
10. mai 1990. a. määrusega nr. 92

Eesti Vabariigi Riikliku Maa-ameti põhimäärus

I. Üldsätted

1. Eesti Vabariigi Riiklik Maa-amet (edaspidi Eesti Maa-amet) on riigivalitsemisorgan, kes teostab valitsuse maapoliitikat pikaajaliste sihtprogrammide kaudu ning tegutseb Eesti Vabariigi põllumajandusministri valitsemisalas.

2. Eesti Maa-amet korraldab maafondi uurimist, maa mõõtmist, kaardistamist, kaartide trükkimist, maakasutuse ja maaparanduse planeerimist, maakasutusõiguse riiklike dokumentide väljaandmist, kinnisvarade hindamist, asundustegevust, maakasutuse registri ja katastri pidamist ning maakasutust reguleeriva seadusandluse väljatöötamist.

3. Eesti Maa-amet on juriidiline isik, kellel on Eesti Vabariigi riigivapi kujutise ja oma nimega pitsat ning rekvisiidid ja sümboolika.

4. Eesti Maa-amet juhindub oma tegevuses Eesti seadustest, Eesti Vabariigi Valitsuse otsustest ja käesolevast põhimäärusest.

5. Eelarvelisi vahendeid kasutab Eesti Maa-amet maakasutus- ja maaparandustegevuse, geodeetiliste ja kartograafiliste tööde, rekultiveerimise ja maakorralduse sihtprogrammide ning asundustegevuse finantseerimiseks.

II. Eesti Maa-ameti juhtimine ja struktuur

6. Eesti Maa-ameti süsteem koosneb Eesti Vabariigi Riiklikust Maa-ametist ning maakondade ja vabariiklike linnade maa-ametitest, kes alluvad Eesti Vabariigi Riiklikule Maa-ametile funktsionaalselt.

7. Eesti Maa-ametit juhib peadirektor, kelle nimetab ametisse Eesti Vabariigi Valitsuse esimees Eesti Vabariigi põllumajandusministri ettepanekul ja kes on ühtlasi Eesti Vabariigi maa kasutamise ja kaitse peainspektor.

Maakonna ja vabariikliku linna maa-ametit juhib juhataja, kes on ühtlasi maakonna või vabariikliku linna maa kasutamise ja kaitse peainspektor.

8. Eesti Maa-ameti peadirektor nimetab ametisse oma asetäitja ja võtab tööle teised Eesti Maa-ameti töötajad, kinnitab ameti aparaadi struktuuri, koosseisu ja töötajate palgamäärad Eesti Vabariigi Valitsuse poolt kindlaksmääratud töötasustamisfondi piires ning lähtudes ametipalkade skeemist ning nimetab ametisse ja vabastab ametist ameti halduses olevate riiklike ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid.

9. Maakondade ja vabariiklike linnade maa-ametite juhatajad kinnitatakse ametisse maakonna ja vabariikliku linna omavalitsuste poolt kooskõlastatult Eesti Maa-ameti peadirektoriga.

10. Maakondade ja vabariiklike linnade maa-ametid kooskõlastavad oma tegevuse Eesti Maa-ametiga tema pädevuses olevates küsimustes.

11. Maakonna ja vabariikliku linna maa-ameti põhimääruse kinnitab maakonna või vabariikliku linna omavalitsus kooskõlastatult Eesti Maa-ameti peadirektoriga.

12. Eesti Maa-ameti peadirektor annab käskkirju ja juhendeid, kinnitab ameti halduses olevate riiklike ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide põhimäärused.

III. Eesti Maa-ameti põhiülesanded

13. Eesti Maa-ameti põhiülesanded on:

1) maa kasutamise ja kaitse, maaparanduse ja asundustegevuse alaste seadusandlike aktide ja normatiivdokumentide projektide ettevalmistamine ja Eesti Vabariigi Valitsusele esitamine;

2) maa mõõtmise, eraldamise, arvestamise, kaardistamise ja teiste maakasutusega seotud tööde ühtse süsteemi tagamine ning maafondi uurimise järjepidevuse ja süsteemsuse kindlustamine;

3) geodeetiliste alusvõrkude rajamise, aerofoto- ja satelliitmõõdistamise ning kartograafiliste tööde sihtprogrammide koostamine ja riiklik järelevalve;

4) maakasutuse vastavuse kontrollimine Eesti NSV seadusandlusele ning maakasutajate, maaomanike ja -rentnike maaseadusandlusega kehtestatud õiguste kaitse tagamine;

5) arvamuste ja seisukohtade andmine maa kasutamise ja kaitse ning asundustegevuse ja maaparanduse küsimustes;

6) teadus- ja rakendusuuringute ning maakasutusprojektide tellimine;

7) maakategooriates muudatuste tegemiseks lubade andmine või kooskõlastamine ja arvestuse pidamine;

8) maakasutajatele ja maaomanikele abi ja nõu andmine maa kasutamise korralduse, erosioonitõrje, maaparanduse ja teistes maa ratsionaalsema kasutamise ja kaitse küsimustes;

9) organisatsioonidele ja eraisikutele (maainseneridele) maaga seotud projektide ja maakasutuskavade koostamise ning mõõtmise lubade andmine;

10) osavõtt maakasutuse, maaparanduse ja teiste maaga seotud kavade koostamisest ja projektide ekspertiisist;

11) maavaidluste lahendamine.

14. Eesti Maa-ameti ülesanded:

1) maa kasutamise ja kaitse alal:

maa kasutamise ja kaitse seadusandlustest kinnipidamise kontrollimine;

mullakaitsealaste meetmete rakendamise kontrolli juhtimine;

maakasutuskavade ja maaparandusprojektide realiseerimise kontroll, projekteeritud ja saavutatud tulemuste võrdlemine ja hindamine;

2) maakorralduse alal:
 maa funktsionaalse hindamise korraldamine eri rahvamajandusharude vajadustest lähtudes ning selle alusel maafondi kasutamise potentsiaali väljaselgitamine;

maakasutuse territoriaalplaneeringute koostamise korraldamine vabariigi ja maakonna (vabariikliku linna) tasandil;

osalemine asulate planeerimiskavade koostamises;

uute maakasutuste moodustamise ja olemasolevate korrastamise juhendamine;

maa andmise ja äravõtmise korrast kinnipidamise jälgimine;

servituutide korraldamise juhendite väljatöötamine;

3) maakatastri pidamisel:

ühtse maakatastri pidamise korra juurutamine vastavalt seadusandlusele;

maakatastri andmete avaliku kasutamise tagamine;

maakatastri andmetele toetudes Eesti Vabariigi Valitsusele ettepanekute tegemine maafondi parema kasutamise kohta;

4) geodeesia ja kartograafia alal:

geodeetiliste alusvõrkude rajamise, aerofoto- ja satelliitmöödistamise ning kartograafiliste tööde sihtprogrammide realiseerimine;

ehitusgeodeetiliste tööde üldine koordineerimine;

põhikaardi süsteemi loomine, põhikaardi regulaarse uuendamise tagamine, temaatiliste kaartide ja atlaste väljaandmise korraldamine, sealhulgas trükkilubade andmine ja kaartide trükkimine;

riiklike vahenditega tehtavate geodeetiliste ja kartograafiliste tööde järelevalve;

geodeetiliste ja kartograafiliste andmepankade loomine ja säilitamine;

5) kinnisvarade hindamisel:

maa hindamise süsteemide väljatöötamine ja hindamistöode korraldamine vastavalt kinnisvarade hindamist reguleerivale seadusandlusele;

maamaksu kehtestamise õigsuse jälgimine;

6) asundustegevuse tagamisel:

osalemine asundustegevusega seotud seaduseelnõude ja määruste projektide ettevalmistamises;

asundustegevuse metoodiline juhendamine ja sellealased konsultatsioonid;

asundustegevuse perspektiivkavade koostamise juhendamine.

IV. Eesti Maa-ameti õigused

15. Eesti Maa-ametil on õigus:

1) peatada agrotehniliste, maaparanduslike, teedeehituslike ja hüdrotehniliste ehitiste rajamist ning üldehitustöid, maavarade uuringuid ja kaevandamist, kui nende jätkamine võib põhjustada mullaerosiooni, soostumist, maa muutumist kasutamiskõlbmatuks või muul viisil halvendada maakasutamistingimusi;

- 2) peatada geodeetilisi ja kartograafilisi töid, kui ei peeta kinni kehtivast seadusandlusest;
- 3) esitada kohaliku omavalitsuse täitevorganitele ettepanekuid maa äravõtmise kohta, kui kahe aasta kestel ei ole kasutatud maad sihtotstarbeliselt või kui rikutakse maa kasutamise ja kaitse eeskirju, ning tõstatada maaseadusandluse rikkumises süüdi olevate isikute vastutusele võtmise küsimusi;
- 4) vormistada Eesti Maa-ameti peadirektori ning maakondade ja vabariiklike linnade maa-ametite juhatajate kaudu (nimel) seadusandlusega ettenähtud korras ettekirjutusi ja trahvimäärusi maaseadusandluse rikkumise korral ning esitada taotlusi kompensatsioonimaksete sissenõudmiseks ning tühistada Eesti Maa-ameti halduses olevate riiklike ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide akte, mis ei ole kooskõlas seadusandlusega;
- 5) nõuda oma pädevuse piires maakasutajatelt vajalikke andmeid ja dokumente;
- 6) töötada riikliku maapoliitika elluviimiseks välja maksusoodustuste, subsiidiumide, kompensatsioonide ja teiste meetmete rakendamise ettepanekuid;
- 7) autasustada väljapaistvaid maakorraldustöötajaid;
- 8) osaleda otsesidemete sisseseadmises välisriikidega ja sõlmida lepinguid vastavalt kehtivale seadusandlusele;
- 9) moodustada vajaduse korral eriotstarbelisi фонде.

V. Reorganiseerimine ja tegevuse lõpetamine

16. Eesti Maa-ameti reorganiseerimise ja tegevuse lõpetamise otsustab Eesti Vabariigi Valitsus.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti Vabariigi Riigikantselei.
Trükipoognaid 1,5. Arvestuspoognaid 1,8. Tellimuse nr. 697.
Eesti Vabariigi Riigikantselei Trükikoda, Tallinn.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

Raamatupalat

90-1119a

9.08.90